

OBSAH

1. ZÁKLADNÍ POJMY	7
1.1 Archiv – jeho pojem a poslání	7
1.2 Definice archivu	8
1.3 Archivnictví	13
1.3.1 Obory, zabývající se studiem archiválií	13
1.3.2 Archivistika	14
1.3.3 Zrod a zrání písemností	14
1.4. Třídění archiválií	16
1.4.1 Charakteristika archiválií	16
1.4.2 Třídění archiválií	17
1.4.2.1 Dělení akt v období od 16. do poloviny 18. století	18
1.4.2.2 Dělení akt v období od pol. 18. století do poloviny 19. století	19
1.4.2.3 Dělení akt od poloviny 19. století	19
1.5 Archivní terminologie	19
2. SVĚTOVÉ ARCHIVNICTVÍ	24
2.1 Starověké archivnictví	24
2.1.1 Orientální archivnictví	24
2.1.2 Řecké archivnictví	24
2.1.3 Římské archivnictví	25
2.2 Středověké archivnictví	26
2.2.1 Papežské archivnictví	26
2.2.2 Archivnictví římských králů a císařů	27
2.2.3 Archivnictví církevních institucí	28
2.2.4 Městské archivnictví	29
2.2.5 Archivnictví dynastické	30
2.3 Novověké archivnictví	30
2.3.1 Francie	31
2.3.2 Rakousko	32
2.3.3 Německé archivy	33
2.3.3.1 Bavorsko	34
2.3.3.2 Braniborsko-Prusko	35
2.3.3.3 Sasko	36
2.3.3.4 Württenbersko	37
2.4 Současné archivnictví	37
2.4.1 Slovensko	37
2.4.2 Rakousko	39
2.4.3 Německo	40
2.4.4 Polsko	43
2.4.5 Maďarsko	44
2.4.6 Švýcarsko	46
2.4.7 Země Beneluxu	46

Belgie	46
Nizozemí	47
2.4.8 Francie	48
2.4.9 Španělsko	48
2.4.10 Portugalsko	50
2.4.11 Itálie	51
2.4.12 Severské země	52
Dánsko	52
Finsko	52
Norsko	53
Švédsko	54
2.4.13 Rusko	55
2.4.14 Velká Británie	57
2.4.15 Spojené státy americké	58
2.5. Mezinárodní instituce	58
2.5.1 Mezinárodní archivní instituce	58
2.5.2 Archivy mezinárodních institucí	60
3. ČESKÉ ARCHIVNICTVÍ A ARCHIVY	65
3.1. Český korunní archiv	65
3.2. Archiv českého státu	68
Období české kanceláře 1526–1621	68
Období starého českého místodržitelství 1621–1749	70
3.3. Archivnictví v Habsburské monarchii	72
3.4. Vývoj českého archivnictví v letech 1918–1992	74
3.5 Dějiny jednotlivých českých archivů	78
3.5.1 Guberniální archiv 1763–1849	78
3.5.2 Zemské archivy	80
3.5.2.1 Moravský zemský archiv	80
3.5.2.2 Český zemský archiv	83
3.5.2.3 Slezský zemský archiv – Zemský archiv v Opavě	86
3.5.3 Archivy měst	87
3.5.3.1 Archiv hlavního města Prahy	87
3.5.3.2 Archiv města Brna	88
3.5.3.3 Archiv města Ostravy	89
3.5.3.4 Archiv města Plzně	90
3.5.4 Československý zemědělsko-lesnický archiv	91
3.5.5 Archivy vysokých škol	92
3.5.5.1 Archiv University Karlovy v Praze	92
3.5.5.2 Archiv Masarykovy university v Brně	94
3.5.5.3 Archiv Českého vysokého učení technického v Praze	94
3.5.5.4 Archiv Vysokého učení technického v Brně	94
3.5.6 Archivy speciální	94
3.5.6.1 Archiv českého národního muzea	94
3.5.6.2 Literární archiv Památníku národního písemností	94
3.5.6.3 Archiv Akademie věd ČR	95
3.5.7 Státní ústřední archiv	95

4. ARCHIVNÍ ŠKOLSTVÍ	99
4.1 Francie	99
4.2 Rakousko	100
4.3 Česká republika	103
5. ARCHIVNÍ PRAXE	109
5.1 Spisová služba	109
5.1.1 Vývojové etapy spisové služby	109
5.1.2 Vznik, skladba a ukádání spisů	111
5.1.3 Dnešní stav spisové služby	112
5.2 Skartace	113
5.2.1 Pojetí skartace	113
5.2.2 Metodika hodnocení písemností	114
5.2.3 Hlavní zásady vlastní skartační práce	116
5.3 Vývoj pořádacích principů	116
5.4 Třídění, pořádání a evidence archiválií	119
5.4.1 Základní evidence	119
5.4.2 Třídění	120
5.4.3 Pořádání	122
5.4.4 Archivní pomůcky	122
5.4.4.1 Inventář a inventarisace	122
5.4.4.2 Katalog a katalogizace	122
5.4.4.3 Rejstříky a tematické rejstříky	122
5.4.5 Průvodce po archivních fondech	123
5.5 Využívání archivů	124
5.5.1 Účel využívání	124
5.5.2 Rozsah a možnosti využívání	124
5.5.3 Fromy zpřístupňování archivů	125
5.5.4 Nahlížení a studium archiválií	125
5.5.5 Propagace archivů	125
5.5.6 Informační aparát k archivním publikacím	127
5.6 Ochrana a ukládání archiválií	127
5.6.1 Současný stav ochrany a ukládání archiválií	128
5.6.2 Současné konzervační metody	128
6. PŘÍLOHY	
6.1 Soupis Průvodců po archivních fondech	130
6.2 Soupis a adresář archivů v České republice	133
6.3 Přehled archivních norem	139